

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamationes, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Caput II. Ostendit quam fœda res sit anima in mortalis peccati statu
agens, ac præterea obiter agit de sui ipsius cognitione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

stantur: sed cum alijs animabus, quæ in Castellum tandem aliquando intronituntur. nam, etsi adhuc in mundanarum turbarum medio versentur, ipsæ etiam innarent, bona subinde tamen desideria concipiunt, vt interdum, licet rariùs, Deo se commendent; & licet obiter tantum ac leuiter considerant quid sint; adhuc, subinde per mensem, orationem vocalem instituunt, quod cogitationem & animam mille negotiorum curis distractum habeant. Hoc ipsis penè commune & ordinarium est: nam rebus illis ita affixi & astricti sunt, vt, vbi illorum thesaurus est, illuc & cor ipsorum feratur. Quare nonnunquam apud se statuunt negotijs illis se exsoluere & expedire. Et sanè magni momenti res est, sui ipsorum cognitio, ac videre quod non recta incedant, vt sic ad castelli portam tandem pertingant. Vnde tandem in primas extimasque mansiones infernas ingrediuntur; sed simul cum ipsis, tot reptilia & vermes subeunt, vt nec castelli ipsos videre pulchritudinem sinant, nec quietem vllam indulgeant. Multum scilicet præstant, quod etiam intrauerint.

Videbitur hoc fortasse vobis, carissimæ, valdè impertinens, quod, (quæ Dei benignitas) de numero illarum non sitis. Sed patienter ferte me: neque enim aliter vobis exponere & declarare interiora quædam orationis mysteria, prout quidem ego illa intelligo, nisi hac ratione & modo, possem: & adhuc det Deus, vt vel sic aliquid dicere valeam; quod enim declarare vobis hîc cupio, perdifficile & obscurum est, nisi aliquam eius habeatis experientiam. quæ si adsit, videbitis, non posse fieri minùs, quàm obiter sic tangere ea, quæ Dominus misericordia sua faciat, vt nos minimè tangerent.

CAPVT II.

OSTENDIT, QUAM FOEDA RES SIT ANIMA IN MORTALI peccati statu agens; & quomodo Dominus cuidam aliquid quoad hoc indicare & patrefacere voluerit. Agit præterea obiter de sui ipsius cognitione. Est autem caput hoc cum primis vile, quod notabilia quadam puncta contineat demum declarat, quomodo mansiones hæc intelligendæ sint.

A Nequam verò vlteriùs progrediar, velim consideretis, quàm informe & triste spectaculum erit, splendidum hoc & pulchrum ad eò castellum, hanc Orientalem gemmam, hanc vitæ arborem, in ipsis vitis vitæ aquis (Deo inquam) plantatam, in mortale aliquod crimen prolapsam videre. Nullæ sunt tenebræ adeo tenebrosæ, nulla caligo tam caliginosa & atra, vt talis anima his non sit tetrior & obscurior Plura hac de re scire non curetis, quàm, quod, etsi idem sol, qui antea ita ipsam illustrabat & insigniebat, adhuc in animæ illius centro sit; ita tamen ibi sit, quasi non esset, nihil scilicet vt de illius lumine ipsa participare possit,

Mundani
quomodo
tandem in-
tra castellum
hoc admittantur.

S.
Theresia

Peccati
mortalis
damna.

esto, ad illius Maiestate fruendum, adhuc tam apta & idonea sit, quae vitrum crystallinum, ut in sole splendeat. Proinde nulla omnino occurrat: atque inde fit, ut, quaecumque bona opera hoc in peccati mortali statu facit, nihil omnino ei, ad caelestem gloriam consequendam, conferat: nam quod à principio illo, quod est Deus, (à quo virtus nobilitatur, quod sit virtus) non procedant, sed ab illo nos sequestramus, ut illius grata esse non potest. cum illius qui letale peccatum committit, intentio demum sit, non tam Deo, quam demoni gratificari & placere, qui sicut ipsamet tenebrae est, ita & misera anima tota fit tenebrae ligata.

Anima in
mortali a-
gentis status
cuiusdam
quomodo
indicantur.

Opera

N. VI
166

Equidem noui personam quamdam, cui Dominus declaratus natus est, quis animae foret status dum letaliter peccat. haec dicebat: deri sibi, siquidem id homines intelligerent ac nossent, fore, ut si peccaret, tamen etiam grauissimas, ad occasiones peccandi, tandas, ipsum subire molestias ac mala oporteret. Vnde vehementer optabat, ut omnes qui in mundo sunt, id intelligerent: quod & vixissimae, optare velim, ac Deum studiosè enixeque rogare pro his qui in statu sunt, qui iam toti caligo & obscuritas facti sunt, uti & omnium operum. Nam quemadmodum omnes riuuli, à fonte pellucidissimo promanantes, clari quoque sunt & pellucidi; qualis haud dubie anima quae in gratiae statu est (inde namque fit, opera eius Dei & hominum oculis ita accepta esse, quod à fonte hoc vitae procedant, in quo ad instar arboris plantata est: neque enim virorem vllum, vel fructum haberet, nisi hinc ei prouenirent; nam hic eam sustentat, vique defatigetur, sed bonum continuò fructum adferat, efficit: hoc uerè quidquid ab anima, quae culpam suam & demerito ab hoc fonte declinat, in qua alia teterrima putidissimaque aqua sese transplantat, & currit ac fluit, ipsamet corruptio, horror & turpitudine est. Considerandum porro hic est, fontem hunc, & rutilantem hunc solem, qui in anima centro est, suum fulgorem & pulchritudinem, (quia intra se semper est, nihilque illius pulchritudinem auferre & eripere potest) non amittere. at, si vitro crystallino, ad solem exposito, nigerrimus quidam pannus oppandatur, certum est, solem, esto suos in hunc radios immittat, suam in vitro operationem & effectum non operaturum.

Lux sem-
per in ani-
ma est.

Considerate & noscite vos ipsas, o animae Iesu Christi sanguine dempta, vestrique ipsarum vos misereatur, qui fieri potest, vos, cum intelligatis, operam non dare, ut isthoc à vitro crystallino velamentum feratur? considerate, si vos hoc in statu mors occupet, fore, ut luce nunquam vobis exinde frui detur. Quam, o bone Iesu

deploranda res est, animam ab hac sequestrari & se moueri: quam destituta manent misera castelli habitacula? quã turbati sunt sensus? quæ non colluuiis in ijs uiuit? ipsa uero potentia, q̄ sunt uelut præfecti, castellani, economi, & promicondi, quanta in cæcitate agunt, quã dissolutè & libere feruntur? denique quem arbor fructum, nisi pro ratione fundi, in quo planta est, dæmone inquam, dare potest?

Audiui uirum quemdam spiritualem dicentem, non tam mirari se ea quæ quis in peccato mortali existēs faciebat, quã in ea quæ non faceret. Pro sua nos Deus misericordia à tanto malo liberet: quamdiu enim hic uiuimus, nihil est quod hoc mali nomine queat appellari, quã hoc unum, eò quod mala æterna, nullum unquam finem habitura, nobis adferat. Hoc est, carissimæ, quod nos timere oportet, hoc quod nostris in orationibus à Deo petere: nisi enim ipse custodierit ciuitatē, in vanum laborabimus eã custodiēdo, cū ipsa simus uanitas. Dicebat insuper illa persona de qua supra, duo se emolumenta ē gratia, quam sibi Dominus hoc indicādo præstiterat, collegisse: Primò, maximum quemdam timorē, ne quando eum unquam offenderet; unde numquam nō eum rogabat, ne se in peccatum labi sineret, præsertim cum tam terribilia ex eo uideret damna pullulare. Deinde speculum quoddam ad humilitatem, cū uideret, omne quod agimus bonum, suum nō à nobis ipsis, sed à fonte illo, iuxta quem hæc animarum nostrarum arbor plātata est, & à sole illo, qui operibus nostris calorem afflat, principium habere. Aiebat, ita sibi clarè hoc representatum esse, ut, cū aut ipsa aliquod bonum faceret, aut fieri ab alio uideret, ad illius mox principiu recurret, atq; liquidò perspiceret, hoc sine auxilio nihil penitus nos posse; indeque sibi proueniret, quod statim in Dei laudes prorumperet, & ut plurimum sui ipsius, in bono quod ageret, non recordaretur, illiusque etiam obliuisceretur.

*Peccatum
uere mali
nomine dig-
num.*

Quod uos hisce legendis & ego scribendis impenderemus tempus, carissimæ, frustra impensum, nec perditum foret, si duo hæc puncta hinc consequi possemus. Qui docti sunt, & bono ingenio, satis quidem per se norunt, nec quoad illa edoceri opus habent; at nos mulieres, quæ ita stupidæ & obtusæ sumus, de omnibus instrui oportet & edoceri. Unde fortasse id genus similitudines nobis tradi, & ad nostram notitiam venire Dominus cupit: atque ad hoc, diuina eius bonitas gratiam nobis concedat. Enim uero tam ad intelligendum difficiles sunt res hæc interiores, ut eum qui tam parum gnarus & uersatus est atque ego, multa superflua, & ad rem minimè pertinentia necesse sit dicere, ut uel sic demum aliquid ad rem faciens dicat: unde Lector multa instructus patientiæ ad legendum accedat oportet, cū & ipsa eandem habeam,

*Res interna
intellectu
difficiles
sunt.*

ut scri-

S.
Theresia

Opera
N. VI
168

vt scribam ea quæ quid sint nescio. Nam certè, nonnunquam charitatis
manus sumo, aliquid velut scripturiens; & ecce, hæreo mox velut stans
nesciens quid scriptura sim, aut vndenam ordiar. Per multum veluti
teresse noui, me aliqua secretiora orationis mysteria, quoad possum, vo-
bis declarare: etenim semper nobis occinitur & dicitur, quàm bonam
salutaris sit oratio, quin & ad illam tanto temporis spatio habendam
certa quadam in constitutionibus nostris regula obligamur, in rebus
nobis non declaratur, quàm quod assequi ipsæ per nos possumus: De
autem quæ Dominus in anima supernaturaliter operatur, nihil, aut
parum, nobis declaratur. Si ergo hoc iam hic diuersimodè explicari
exponatur, non mediocri sanè nobis solatio esse debet, celeste hoc
ficium, cuius penetralia & interiora tam parum mortalibus patet
nota sunt, tamen multi sint, qui in eo versentur, considerare. Et licet
alijs rebus quas scripsi, mihi Dominus dederit, aliquid vt intelligatur
aduerti tamen, nonnullas earum me non tam bene intellexisse, cum
eas postea intellexi, eas præsertim, quæ obscuriores ac difficiliore
Labor omnis in eo versatur, quodd, vt de ijs aliquid bene & pro
cere possim, multa (vt iam antè insinuari) iam aliunde satis non
necesse sit adferre; quod, ob ingenij mei stuporem & ruditatem,
fieri non potest.

Iam ergo ad nostrum plurium mansionum castellum reuertamur
Quas ita vos concipere aut imaginari non oportet, quasi vna possit
certo velut ordine & filo sequatur; sed oculos in centrum, vbi Regi
suis locus ac conclaue est, conijcere; simulque considerare, quem
dum palmæ fructus multis inuolucris & tunicis inuolutus est, quas
nes euoluat oportet qui pulpa quæ sub ipsis tegitur, vesci cupit; in
circum hoc conclaue, vti & supra ipsum, multa esse habitacula
quæ ad animam spectant, semper plena, ampla & grandia conque
sunt; cum quidquid de ipsa dicitur, per exaggerationem in immensum
non extollatur; nam multo ipsa capaciore est, quàm quidquid de eius
pacitate & amplitudine imaginari poterimus: ad omnes verò etiam
tes & mansiones suis se sol ille, qui in hoc palatio sedem suam habet,
dijs diffundit. Animæ verò cuiuscumque, quæ orationem tenet, suam
rum, siue multum, cum primis necessarium est, vt non coarctetur,
concludatur, sed, cum eam Deus tanta esse dignitatis voluerit, libere
ne vlla restrictione, per omnia illius habitacula, tam supernè, quàm
fernè, & ad latus vtrumque, ambulare permittatur. Diu vno in loco
etsi in sui ipsius eognitione foret, hæere non laboret: (imprimis etiam
la, fateor, necessaria est (videant vt intelligant quid velim) etiam ipsam
Dominus in interiori suo conclaui apud se detinet. Quantum

Quomodo
sunt castelli
habitacula
disposita.

Anima ca-
paciore.

Sui cognitio
quam vti-
lis: non ta-
men obstat,
quo minus
Deus sub
inde consi-
derari pos-
sit.

enim in sublimè animæ extollantur, nihil tamen aliud eas perficit quàm propria cognitio, nec, etiam si velint, aliud facere poterunt. Humilitas namq; ad instar apiculæ in aluari suo mellificantis, semper operatur & agit: hæc enim ni ad sit, omnia nihil sunt & perdita. Verùm, quemadmodum apis propterea non omittit egredi, & ad florilegium euolare; sic & anima, esto in sui ipsius cognitione versetur, me suadente, interdum ad magnitudinem ac maiestatem Dei sui considerandam euolet. In hac namque melius, quàm in semetipsa, sui ipsius vilitatem perspiciet; adhæc, ab immundis illis insectis & vermibus, quæ ad prima habitacula, (quæ sui ipsius cognitio est) subrepunt, tutior erit & liberior. Nam, sicuti dixi, nimis quàm magna Dei misericordia est, quòd in hac se re exercere possit: nam, vt vulgari Hispanico, proverbio dicitur, tanti est nimium, quanti minus. Et mihi credite, multo nos melius sic cū Dei gratia & ope, virtutem operaturas, quàm si vilitatis nostræ considerationi perpetuò semperque in hæreremus.

Nescio porro, num quæ dixi, satis apertè dicta sint vt intelligantur, cum tanti sit momenti hæc sui ipsius cognitio, vt eam vos numquam vellem omittere vel remittere, quatumcumque sublimè in cælos vos eleuari contingat: cum quamdiu in terra agimus, nihil magis quàm humilitas nobis necessarium sit. Vnde iterum dico & repero, non solum valdè bonum, sed & per optimum esse, vt antè in habitaculum, in quo de hac sui ipsius cognitione tractatur, intrare procurem⁹, quàm vltèrius ad reliqua volumus: illa namque est via, quæ ad reliqua conducit. Et, si viâ tutâ & per planum incedere possimus; ad quid nobis alas ad cum periculo volandum petimus? Verum inquiramus potiùs, quomodo in illa quam dico re, magis proficiamus. Et certe, meâ quidem sententiâ, nunquam nos ipsæ plene, & prout oportet cognoscemus, nisi simul & Deum cognoscere studeamus: cum enim illius magnitudinem & maiestatem intuebitur in nostram ilico vilitatem & abiectionem oculos conijciemus; illius puritatem cum considerabimus, nostram mox immunditiam videbimus; denique quàm ipse se profundè humiliavit si perpendamus, ad oculum videre erit, quàm nos procul à vera humilitate distemus. Ceterùm, duplex hinc cõsequetur fructus. Primus, quòd, sicut corpus quoddam album nigro appositum, albius; & e contra nigrum albo vicinum, nigrius apparet; sic facillè ex hac nostri cū Deo comparatione, quanta inter vtrumque sit distantia, appareat. Alter, quòd intellectus & voluntas nostra, hac ratione, nobiliores & ad omne bonum magis dispositæ euadant, dum simul & nos ipsas & Deum nosse allaboramus. Numquam verò è miseriarum nostrarum vilitate & cæno egredi, incongruum & noxium est. Quemadmodum supra, dum de ijs qui in peccati mortalis

*Humilitas
in terra a-
genibus
quam ne-
cessaria.*

*E Dei cõsi-
deratione
nos ipsas me-
lius perspi-
ciamus.*

S. M. Teresa Opera,

y

statu

S.
Theresia

Opera

IN VI

170

*Humilitas
quadam est
noxia, quia
pessillanti-
mus.*

statu agunt, agebamus, illorum riuos tenebrosos, nigricantes, per-
tesque esse diximus: sic & hic (esto non sint, sicut illae aquae: Deo
auertat; cum non nisi ad rem melius explicandam, hanc ego con-
tionem adferam) si in vilitatis nostrae miseria consideranda tempo-
reamus, riuus noster carnosus erit, timoribus, pusillanimitate, ac-
re eum perpetim turbantibus; anxie scilicet circumspicimus, ut
gratia sit quae obseruet, an verò nullus; num mihi hanc ingre-
viam infeliciter sit successurum; an ad hoc vel illud opus animi
fatis animi habeam; an non vanae gloriae aliqua hic materia subhi-
æquum & consentaneum rationi sit, hominem adeò vilem & mi-
de re tam sublimi qualis est oratio, agere; num ceteris propter
habenda sum, quòd communem alijs viam non ambulem; extraneas
que in re qualibet, etiam in virtutibus, sectari, periculo proxi-
solere: etenim, quòd tam multis peccatis obnoxia sum, nihil aliud
secuturum, quàm vt sublimius corruam: denique forsitan ne cogi-
grediar, & alijs bonis quominus progrediantur, impedimentum
neque enim talem, qualis ego sum, particularia & singularia
ctari necesse est. Quàm multas, Deus bone! diabolus animi
tione decepit, & magnam facere iacturam compulit, omnia
hæc, illis videntur humilitas, nec non alia permulta, quæ hinc
possem. Quod sanè non aliunde prouenit, quàm quòd non
telligamus, nec aduertamus, astutam illam vulpem, nostri ipso-
gnitionem in damnum nostrum torquere, si semper in illa hære-
Neque verò id mirum est, cum & hoc & alia timenda sint. Quam-
moneo, carissimæ, vt in Christum Iesum, vnicum bonum nostrum
los conijciamus, ab illo enim, & à sanctis eius veram humilitatem
cemus: & ibi intellectus, vt antè dictum est, nobilior euadere
nec nostri ipsarum cognitio eum faciet meticulosum & inertem.
quamuis hæc non nisi prima sit mansio, nihilominus & splendor
taque dignitatis ac pretij, vt, dummodo se à vermibus & im-
ibidem sunt, anima expedire queat, haud difficulter vltimus pro-
ra sit.

*Diabolus
nostri ipso-
rum cogni-
tione quo-
modo ab-
tatur.*

*Dæmonis
laquei in
prima mā-
sione.*

Stratagemata, conatus, & artes dæmonis conantis impedire ne
nimæ cognoscant, viasque suas perspectas habeant, terribiles sunt
primis hac mansione multa, quæ ipsa per experientiam didici & cog-
habeo, eaque apertissima, dicere possem. quare auctor vobis sum, vt
vnum eius habitaculum, sed, dona millia consideretis: diuersis
vijs & modis isthuc animæ ingrediuntur; omnes tamen bona cum
tione. Verùm, cum diabolus semper mala intentione dicatur,
haud dubiè in qualibet mansione dæmonum legiones habeat necesse

ad eas oppugnandum & impediendum, nec ex vna in alteram trans-
cant: quod autem misera anima illius technas non percipiat, hinc sex-
centis modis nobis laqueos & pedicas tendit. Quod illis animabus non
tam liberè & commodè facere potest, quæ conclauì & penetrati regio
viciniores sunt. Hic verò, quod adhuc à mundo absorptæ, eiusque de-
licijs immersæ sint, & in honoribus ac vanitatum studijs adhuc euanes-
cant, hinc animæ milites & stipitatores (sensus inquam, & potentia, quas
Deus ipsis dedit) natura sua satis virium non habent, eoque fit, vt istius-
modi animæ facili negotio expugnentur & succumbant. Proinde, esto
eæ quæ hoc in statu se videbunt, Deum offendere peccando nolint, ac
firmiter id proponant, adhæc opera quædam bona faciant; sæpius tamen
ad Maiestatem ipsius, (prout quidem ipsis integrum erit) recurrere, ac
benedictam eius matrem, nec non sanctos eius, in patronos & inter-
cessores assumere, ipsas oportet, vt illi pro clientibus suis certare ac
pugnare, aduersus hostilem vim, dignentur, cum ad ipsas tuendas
milites ac stipitatores quos habent, nimis quàm imbecilles sint. Nam, vt
verum fatear, in quolibet statu & mansione vires nobis à Deo submit-
tantur & veniant necesse est; quas ipsius Maiestas nobis, pro sua mise-
ricordia, dare dignetur. Amen.

Ali, quàm misera est vita hæc, carissimæ, quam vivimus! Verùm,
quoniam de damno, quod nobis hinc sequitur quod quæ ad humilita-
tem nostrique ipsarum cognitionem spectant non satis intelligamus, a-
lio loco multa dicta sunt; hinc plura de ijs vobis hîc non scribo, quamuis
ea sint huiusmodi, vt omnia in ijs sita sint, & maximè ea nobis condu-
cant; vtinam verò vel aliquid dictum à me sit, quod in vestram utilitatem
& profectum cedat!

Notandum verò, lumen iam inde à conclauì, in quo Rex ipse ha-
bitat, proueniens, satis tenuiter ad primam illam mansionem emica-
te: nam quamuis ipsa prorsus obscura ac tenebrosa non sit (vti esse
diximus, dum anima letalis in peccati statu agit) aliquo tamen mo-
do obscura est, vt eam qui in ipsa agit videre nequeat; idque non de-
fectu loci aut mansionis (nam non satis quod volo, declarare possum,
sed quia tot res noxiæ, colubri, viperæ, aliaque virulenta animalia, quæ
vnà cum intrante subreperunt, illum non sinunt ad lucem reflectere.
Perinde ac si, quis locum à solis radijs vnde undique perlustratum ingre-
diens, ita denso oculos puluere obsitos & oppletos haberet, vt eos a-
perite non valeret. Locus ipse & mansio clara sunt, sed hanc ingressus
claritatem videre nequit, impediens eum cum feris illis & bestijs, quæ
oculos illius excæcant, quò, præter ipsas, nihil omnino videat. Non ali-
er, meo iudicio, contingere in illa anima debet, quæ, esto in malo non

*Dei & san-
ctorum au-
xilium im-
plorandum.*

*Cur lumen
prima mā-
sionis videri
non queat.*

fit statu, nihilominus ita mundi huius rebus implexa tenetur, ac diu-
rum, honorum, negotiorum (vti dixi) profundo ita inuoluta & immixta
est, vt, esto re ipsa suam ipsa videre pulchritudinem, eaque frui
eam illa impediunt, imò ne se quidem ipsa à tot impedimentis ac con-
culis expedire posse videatur. Par proinde est ac necessarium, vt, ut
ad secundam mansionem & cameram transire ulterius velit, res opor-
tioneque minimè necessaria, pro suo quisque statu & conditione, dicit
dicit ac refectet. Tanti quippe hoc, vt ad primarium conclauem penet-
detur, refert, vt, nisi hoc facere semel incipiat, pro impossibili ducit
aliquando eò penetret, imò etiam in illa in qua est modò mansione
multis magnisq; exponendus sit periculis, esto iam castellum in
sus. Fieri enim non potest, vt non semel atque iterum, ab animalibus
virulentis, inter quæ agit, lædatur ac mordeatur.

Quid ergo de nobis alijsque foret, carissimæ, quæ, cum iam ab his
laqueis & pedicis liberæ, & iam alia secretiora castelli habitaculo
tius ingressæ simus, nostrâ ipsæ culpâ & demerito, rursus in istos
ac strepitus nos ingereremus; quemadmodum, peccatis nostris
merentibus, multi esse possunt, qui, post acceptas à Deo Operam
gratias, suâ culpâ & vitio ad hanc ruinam & miseriam recidunt. Ista
dem, quoad exteriora, satis liberæ & immunes sumus; faxit Deus, vt
quoad interiora simus, & ad hoc ipse, nobis gratiam concedat.
Operam, carissimæ, ne ob alios vos ipsas torqueatis ac sollicitè
considerate, vix vllam castelli huius mansionem esse, in qua demeritis
non oppugnent eos qui in ipsa versantur. Verum quidem est, in huius
nonnullis præsidarios & excubitores (ipsas inquam potentias, vt
me credo dixisse) ad pugnandum & instructos esse, & vires habere
sed interea & nos à parte nostra aduigilare necesse est, vt nullus nos
por vel somnolentia occupet, ad illarum rechmas & stratagemas
regenda, ac ne nos ipsi decipiant, dum in Angelos lucis se transi-
rant, multa quippe sunt quæ, sensim sese insinuando & subrepti-
do, maximo nobis nocimento esse possunt, & quidem ita clam-
non ante damnum percipiamus, quàm ipsum iam illatum sit.
alio in loco vobis dixi, id esse ad instar limæ, quæ, quod nullam
dorem cieat, surda vocatur: vt iam tum in ipsis principijs, & cum
ad id reflectere nos oporteat. Aliquo, quo melius rem intelligere
exemplo eam confirmabo: Cuidam de Monialibus subinde
tem quendam ad austeritates subeundas imperum indit, vt
escere se non posse putet, nisi cum corpus & carnem suam
affligit. Hoc quidem principium bonum est; at, si Preposita
rit, ne qua, sine venia ac licentia sua, austeritates vllas

*Turpe est
per peccata
gratia exci-
dere.*

*Diaboli
frondes.*

Opera

IN VI
172

moniali interea diabolus persuadeat, sibi in re adeò bona imperium superioris fas esse transgredi; vnde ipsa ei auscultans, clanculò ita in corpus seuit, vt & valerudinem destruat, & ad ea quæ regula præscribit, exequenda postmodum prorsus fiat inhabilis. Iam ergo videris, quem tandem exitum res hæc in speciem bona ceperit. Alteri magnum perfectionis affectu zelum & desiderium inspirabit. Hoc quidem valdè bonum est: sed inde se qui posset, vt omnis quam in alijs Monialibus aduerteret, imperfectio, quantumvis exigua, enorme ei crimen & transgressio videretur; adhæc oculatissimè ad illas reflecteret, num in eas ipsæ incidant, & eas quamprimum ad Superiorem deferret. Et fieri nonnunquam posset, vt ne sua quidem errata ipsa videret; reliquæ verò ob magnum quo aguntur religionis zelum, quòd intentionem eius non intelligat, nimiam verò solitudinem illius videant, id non tam in bonam partem capeant. Quod autem diabolus hîc intendit, non sanè exiguum quid est; mutuum scilicet amorem & caritatem hoc pacto infrigidare & exstinguere studet: quod sanè non mediocri damnum foret. Nouerimus oportet, carissimæ, veram perfectionem in vera Dei & proximi dilectione consistere; & eo nos perfectiores fore, quo duo hæc præcepta maiore cum perfectione seruabimus. Vniuersa nostra regula & Constitutiones alium scopum non habent, quàm vt media quædam sint ad isthuc maiore cum perfectione seruandum. Caueamus itaque nobis à zelis indiscretis, qui multum inferre nobis damni possunt: & vnaquæque sibi caueat & ad se reflectat. Quòd autem aliàs plura super hac re attulerim, hinc in ea hoc loco non ero longior. Porro mutuus hic amor tanti momenti est, numquam vt illius vos vellem obliuisci: nam fieri posset, vt, dum acutè in alijs minutias quasdam notamus, quæ aliquando nec imperfectio erunt, sed (quia ignorantes & indoctæ sumus) eas saltem in deteriore partem interpretabimus, & suam anima pacem amittat, & præterea alijs suam eripiat, ipsalque inquietet. Videte ergo, an non caro hæc perfectio constituta sit.

Minimum amorem tollere diabolus sinit.

Caritas inter religio- sos magni momenti est.

Possit & aduersus Superiorem hanc dæmon tentationem excitare; & tum multo maius ea periculum includit. quare magna hac in re opus est discretione: si enim quæ agit directè contra regulam & Constitutiones tendunt, non semper in bonam ea partem accipienda sunt; sed ipsa secretò monenda, & si monita, sese non emendauerit, ad altiorem Prælatum deferenda est. atque hæc demum caritas est. Similiter si in sororibus res aliqua maioris momenti notaretur, eaque ob metum ne fortè tentatio sit ad superiorem deferri negligatur, hoc ipsum esset tentatio.

Superior peccans quomodo monenda.

Seriò tamen cauendum (ne fortè nos diabolus decipiat) ne de id genus rebus inuicem colloquamur: hinc namque dæmon multum lucrari posset,

S.
Theresia

Opera
NVI
166

*De vitii-
aliorum non
loquendum.*

posset, hacque ratione detractionibus mutuis ostium aperiretur, sed
solum res indicanda (quemadmodum alias dixi) que ei adferre remedi-
um potest. Apud nos quidem (Deo laus) tantum rei huius periculum non
utpote quæ tam continuum seruamus silentium. nihilominus bonum
est, excubemus, & omnem in partem, ne decipiamur, circumspiciamus.

MANSIO SECUNDA.

Vnum dumtaxat complectitur caput.

CAPUT VNICUM.

DECLARATIO, QUANTVM IN PERSEVERANTIA MANSIO-
ni situm sit, vt ad vltiores Mansiones pertingatur. quantum hic diabolus velum
ueat. adhec quantopere expediat, in via iam tum in principio non errare, vt
dem ad illas perueniamus. Ad hoc, quoddam proponit medium, quod
quam efficacissimum esse, ipsa in se est experta.

Iam verò videamus & declaremus, quales sint animæ, quæ in se-
cunda mansionem ingrediuntur, & quidnam in eadem agant. vix
quam paucissimis id possem decurrere, quòd alio in loco vberius de
ipso sim locuta, & fieri non possit quin multa rursus hic dictura sim, quæ
alibi dixi; eorum enim quæ alias dixi, nihil omnino recordor. Scio quæ
idem id alio modo ac via declarare, ac nouo velut cum oblatione cogita-
possem, nobis me rædico minimè futurum; sicuti omnes hæc de re quæ
libri, esto sint plurimi, semper nobis æquè accepti sint. De illis igitur
erit sermo, qui se iam ad aliquod tempus in oratione exercuerit, & mo-
lexere quidem quanti sua interfit, in prima mansionem non hæret; non
dum tamen apud se firmiter statuerunt, in illa non manere, sed
huc sæpè ad eam recurrunt, quòd à peccandi occasionibus se non ex-
diant; quod sanè per quæ periculosum est. Nihilominus adhuc hinc
na Dei misericordia est, quod colubros, & alia venerata animalia fugere
subinde procurent, simulque, quantum in eorum fuga bonum fuerit
intelligant. Hi ex parte longè plus laboris habent quam priores, etiam
to in periculo non versentur; tum quòd ipsum iam agnoscere videtur
tum quòd magna vltèrius progrediendi spes illis affulgeat. Plus in qua
laboris habent: eò quòd priores sunt velut muti, qui nihil audiunt, tam
sua illis obmutescentia non tam grauis est, facileque eam ferunt
verò eorum labor est & pœna qui quidè audiunt, loqui verò non valent
non propterea tamen mutorum fors optabilior est quam surdorum; tam
sanè multum sit, audire posse quæcunque nobis dicuntur. Hi ergo
iores vocantem Dominum audiunt; nam quòd semper introgre-

*Quinam in
secunda
mansione
agant.*

*Maiorem si
habent la-
borem, sed
minus peri-
culum prio-
ribus.*

*Audiunt
dum voca-
tem.*